

MATSALU RAHVUSPARK

2015. aasta külastajauuringu
tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse enamikul aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel- Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

2015. aastal korraldati külastajauuring kokku 24 RMK majandataval looduslal. Matsalu rahvuspargis on külastajauuring läbi viidud 2010. ja 2015. aastal. 2015. aastal koguti 177 ankeeti.

Tulemused

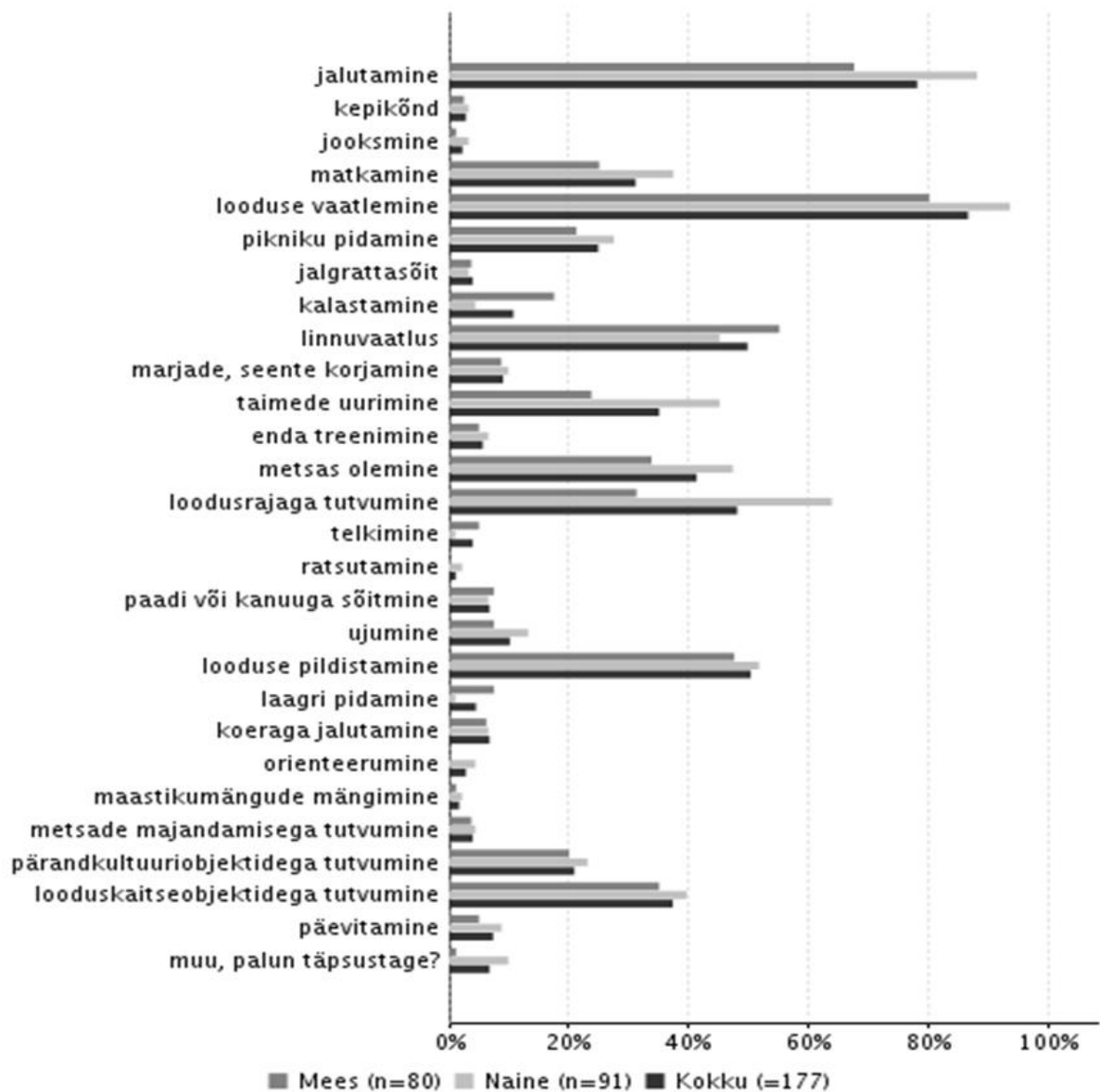
Matsalu rahvuspargi külastajatest 53% on naissoost ja 47% meessoost. 24% kõikidest külastajates kuuluvad vanusegruppi 25–34 aastat, järgnevad 35–44-aastased ja 45–54-aastased (mõlemaid 22%), 55–64-aastased (14%), üle 65-aastased (11%) ja 15–24 aastaseid (7%). Kõrgharidusega külastajaid oli 64%, keskeriharidusega 18%, keskharidusega 15%, põhiharidusega 2% ja algharidusega 1% vastanutest. Matsalu rahvuspargi külastajatest 73% elab Eestis, järgnevad Soome (6%), Saksamaa (4%), Rootsi (3%) ja Ühinenud kuningriigid (3%). Kokku oli vastanute elukohariikidena nimetatud 12 välisriiki.

Suurim külastajatehulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn (38%), Lihula vald (11%), Tartu linn (6%), Pärnu linn (3%) ja Rae vald (3%). Rahvusparki külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (65%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (26%), üksinda liikujaid oli 9% külastajatest. Ligi igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid külastajaid. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest (45%) ja sõpradest (29%). Organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliente oli 7% (Tabel 1). Matsalu rahvuspark oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 57%, üks mitmest planeeritud sihtkohast 34% ja planeerimata sihtkoht, mis jäi teele 10% vastanutest.

Tabel 1. Seltskonna koosseis.

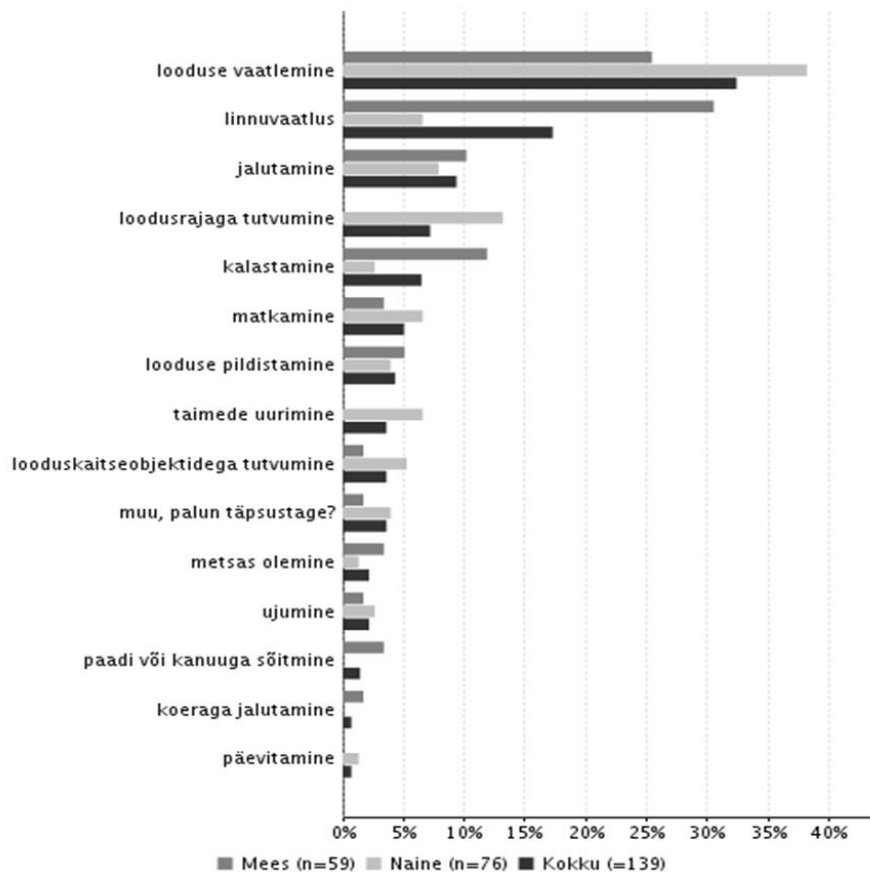
Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	71	45
teised sugulased	8	5
sõbrad	46	29
töökaaslased	3	2
klass	4	3
lasteaiarühm	1	1
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	2	1
organiseeritud tegevusi pakkuva ettevõtte kliendid	11	7
klubi, ühing vms	6	4
teised, kes?	5	3
Kokku	157	100

Peamised tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda olid looduse vaatlemine ja jalutamine (Joonis 1). Ligi pooled vastanutest märkisid tegevusena ka linnuvaatlus, looduse pildistamine ja loodusrajaga tutvumine, millele järgnesid metsas olemine, looduskaitseobjektidega tutvumine, taimede uurimine ning matkamine.

Joonis 1. Peamised tegevused, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle küllastuse ajal.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad looduse vaatlemist, linnuvaatlust, jalutamist, loodusrajaga tutvumist, kalastamist ja matkamist (Joonis 2).

Joonis 2. Kõige olulisem tegevus, kus vastanud osalesid või kavatsesid osaleda selle külastuse ajal.

Matsalu rahvuspargi kõige enam külastatavamad loodushoiuobjektid olid Keemu puhkekoht ja vaatetorn (54% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Suitsu puhkekoht ja vaatetorn (51%), Matsalu looduskeskus/teabepunkt (51%), Penijõe matkarada (31%), Suitsu matkarada (31%), Salevere matkarada (26%). Keskmiselt külastati külastuse jooksul 3,86 objekti.

Matsalu rahvuspargi külastusest 33% tehakse kevadel (aprill-mai), 32% suvel (juuni-august), 23% sügisel (september-november) ja 12% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 72% kõigist külastajatest ja nad viibisid rahvuspargis keskmiselt 3,9 tundi (mediaan 4 tundi). Ööbijaid oli 28% ja nad viibisid rahvuspargis keskmiselt 3,5 ööpäeva (mediaan 3 ööpäeva). Ööbijatest 30% veetis alal ühe öö, 23% kaks, 19% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks majutustettevõtete võimalusi (51%) või siis oma suvilat (25%). Esimest korda Matsalu rahvuspargis viibijaid oli 47% külastajatest, varasemalt oli ala külastanud 53% külastajatest.

Matsalu rahvuspargis liikumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (80% vastanutest), millele järgneb tellitud buss (13%). Jalgsi ja jalgrattaga alal liikujaid on võrdlemisi vähe- kumbagi 1%.

Külastajatest 37% sai infot tuttavatelt, sõpradelt või sugulastelt, 35% oli koht varasemast tuttav, 34% oli saanud infot RMK kodulehelt ja 27% kaartidelt.

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsevad teha rahvuspargis ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 45% rahvuspargis käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 71,38 eurot külastuskorra kohta (mediaan 35,00 eurot). Kõige enam kulutati raha majutusele, seejärel ostudele kohvikus ja restoranis, ostudele bensiinjaamadest ja ostudele kauplustes.

Külastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid looduse tunnetamine, ilusad maastikud, mürast ja saastest eemal viibimine, rahvuspargi külastamine, looduse tundmaõppimine, tutvumine alaga, meelerahu ja stressi maandamine.

Üldiselt hinnati rahvuspargi teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid rahvuspargi külastajad parkimiskohtade, looduskeskuse ja selle teenuste, vaateplatvormide ja vaatetornide kvaliteeti. Kõrgelt hinnati ala nauditavust, puutumata looduse kvaliteeti ja üldist puhtust.

Halvima hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavatele teenustele, erivajadustega inimestega arvestamisele ja jäätmemajanduse korraldamisele.

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli küllaltki rahul või väga rahul 86% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid külastajad ettevõtjate pakutavate teenuste hulgale.

Matsalu rahvuspargi külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas. Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt.

85,7% külastajatest olid täiesti nõus või pigem nõus, et tänu Matsalu rahvuspargi seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu (10,3% arvamus puudus). Kolmest näitajast enim suurenes vaimne (psühholoogiline) heaolu.

Matsalu rahvuspargi võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,36 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,40).